

Δήμος Σουφλίου

Βασ. Γεωργίου Β' 180, Σουφλί, Τ.Κ. 684 00 • Τηλ. 25545 50100

Mail: dim@0890.syzefxis.gov.gr • Site: www.soufli.gr

ΔΗΜΟΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΗ
ΕΒΡΟΣ Α.Ε.

Προβατώνας Σουφλίου, Τ.Κ. 680 03 • Τηλ.: 25540 20090/91

Mail: dimossin@dimossin.gr • Site: www.dimossin.gr

Εξώφυλλο: Εσωτερικό αναπονηστηρίου συγκροτήματος Αδελφών Τζέρε • Οπισθόφυλλο: Κουκούλια

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
Ευρώπη ενένδιξη της κυριακής περιοχής

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

LEADER
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΣΗΣ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Η αρχιτεκτονική ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ ΤΟΥ ΜΕΤΑΞΙΟΥ

GREECE

UNWTO
World Tourism Organization

Soufli, Greece
Officially recognized as a Best Tourism Village by UNWTO in 2021

1. Μουσείο Μετάξης Πολιτιστικού Ιδρύματος Ομίλου Τραπέζης Πειραιώς, 2. Μεταξοσκώληκες, 3. Παλαιό Γαλλικό Τελωνείο - Γυμνάσιο, σημερινή Δημοτική Βιβλιοθήκη Σουφλίου

2

3

Η σπροτροφία και η παραγωγή μεταξιού επέδρασαν άμεσα στην αρχιτεκτονική και οικιστική των οικισμών που καταγίνονταν με αυτές και πάνω από όλα στο ίδιο το Σουφλί. Η οικιακή σπροτροφία απαιτεί ευρύχωρα κτίρια με μεγάλους ενιαίους, θερμούς, σκοτεινούς και καθαρούς χώρους, κάτι που συναντάμε στο Σουφλί.

Μετά το τρίτο τέταρτο του 19ου αιώνα, με την άνθιση του Σουφλίου ως κέντρου της οικονομίας του μεταξιού, άρχισαν να εμφανίζονται τα μεγάλα, διώροφα ή και τριώροφα, κτίρια, τα «μπιτζικλίκια», κατασκευασμένα από οπόπλινθο, με συνδετικό ασβεστοκονίαμα, με ανεπίχριστες, συνήθως, επιφάνειες ή με χρήση κίτρινης ώχρας και άλλα στοιχεία δανεισμένα από τον «βιομηχανικό νεοκλασικισμό», όπως η αυστηρή γεωμετρία των όγκων, τα συμμετρικά ανοίγματα με προβάλλομενα περίθυρα, τα προέχοντα γείσα σε κάθε επίπεδο και οι αναμνηστικές επιγραφές, που προβάλλουν την επωνυμία της κατασκευής. Ο όροφος προορίζοταν για την εκτροφή των μεταξοσκωλήκων, ενώ η διαμονή περιορίζοταν σε ένα ή δύο γωνιακά δωμάτια, ενίστε δε εξοβελιζόταν παντελώς κατά την εποχή της εκτροφής των μεταξοσκωλήκων. Οι στέγες ήταν αταβάνωτες, ενώ ξύλινα υποστυλώματα έφεραν τις δοκούς των κρεβατιών των μεταξοσκωλήκων.

Πολλά κουκουλόσπιτα σώζονται στο Σουφλί. Στο αρχοντικό Κουρτίδη, το σημερινό Μουσείο Μετάξης του Πολιτιστικού Ιδρύματος της Τραπέζης Πειραιώς δίπλα στο παλαιό, παραδοσιακό κτίσμα ανεγερέται το νεοκλασικίζοντας κτίριο του 1883. Εδώ το ισό-

γειο δίνεται στη σπροτροφία, ενώ ο όροφος παραμένει κατοικία. Στο κουκουλόσπιτο Καλέσπη, σήμερα δημοτικό ξενοδοχείο εντυπωσιάζει η στιβαρή οργάνωση, όπου τη λιθοδομή του ισογείου διαδέχονται καθ' ύψος η υπερμπατική και μπατική οποπλινθοδομή, όπως και η ομαλή ρυθμολογία των ανοιγμάτων και τα διακριτικά νεοκλασικίζοντα στοιχεία. Στο τριώροφο αρχοντικό Μπρίκα, σήμερα Δημοτικό Ιστορικό Μουσείο ο εκλεκτικισμός της «δυτικής προαστιακής βίλλας» συνδυάζεται με την εργοστασιακή λογική των οποπλινθοδομών και των νεοκλασικιστικών, «αυστηρών» στοιχείων.

Η μορφή και η αισθητική των κουκουλόσπιτων αποτυπώνεται και στα επαγγελματικά κτίρια της πόλης, ενώ επιδράσεις συναντώνται επίσης στις αστικές κατοικίες-καταστήματα επί της κύριας εμπορικής οδού, Βασιλέως Γεωργίου.

Την ακμή της εποχής αντανακλούν τα δημόσια, κυρίως εκπαιδευτικά κτίρια από τα τέλη του 19ου και τις αρχές του 20ου αιώνα. Ξεχωρίζουν το στιβαρό, «δωρικό» νεοκλασικίζοντας πρών Α΄ Δημοτικό Σχολείο και το Γαλλικό Τελωνείο και στη συνέχεια Γυμνάσιο, με έντονη την εκλεκτικιστική διάθεση και την πλαστική διαχείριση των όγκων, τη χρήση διακοσμητικών μπαρόκ μοτίβων και ταυτοχρόνως την εφαρμογή νεοκλασικών διαγμάτων.

Στις αρχές του 20ου αιώνα εμφανίζονται τα εργοστάσια μετάξης, με σημαντικότερο το συγκρότημα των Εβραιών αδελφών Τζίβρε, οι οποίοι το 1920 εξαγοράζουν το εργοστάσιο από τον εμπορικό οίκο του Milano "Ceriano Fratelli" που το είχε ανεγείρει το 1909. Ξεχωρίζουν η τριώροφη αποθήκη-στεγνωτήριο κουκουλών με το δάσος των «κρεβατιών», οι φούρνοι απόπονήσης των κουκουλών, το αναπνοιστήριο, το υφαντήριο-κλωστήριο και ο ύψους 28.70 μέτρων καμινάδα.

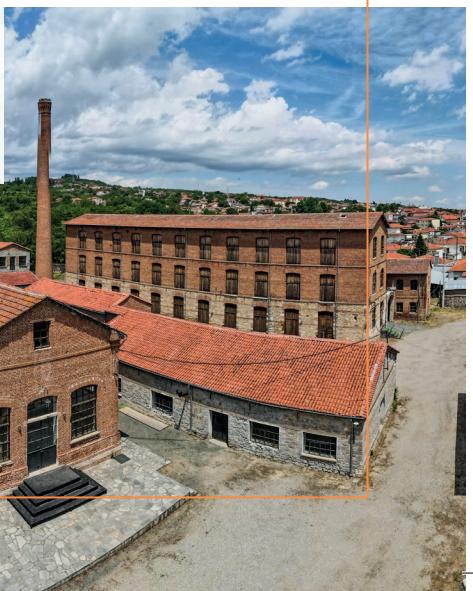
Ο Δήμος Σουφλίου αποκαθιστά το βιομηχανικό συγκρότημα ως πολιτιστικό κέντρο, συνδεόμενο με τις σύγχρονες προοπτικές της οικονομίας του μεταξιού.

4

5

6